

- ۳- گزینه «۳» - افزایش تولید ناشی از افزایش سطح زیرکشت، تأسیس کارخانه‌های جدید، گسترش و توسعه مراکز تولیدی و یا استفاده بهتر از امکانات و منابع و نظایر این‌ها، مثال‌هایی برای رشد هستند.
- توسعه علاوه بر رشد مستلزم دستیابی به برخی شاخص‌های دیگر نظیر بهبود توزیع درآمد و کاهش فقر نیز می‌باشد.
- (نوری) (پایه دوازدهم - بخش سوم - فصل اول)
- ۲- گزینه «۲» - هماهنگی سطح توسعه و سطح رشد در مورد بیشتر جوامع امروزی صادق است، به جز برخی استثناها و معدود کشورهایمانند کشور قطر که با داشتن یک ماده گران‌بهای معدنی (نظیر نفت) و صادرات مقادیر زیادی از آن، امکان دستیابی به درآمد سرانه زیاد دارند در حالی که رتبه ۳۲ را در شاخص توسعه انسانی (که وضعیت مطلوبی نیست) کسب کرده‌اند. (نوری) (پایه دوازدهم - بخش سوم - فصل اول)
- ۳- گزینه «۴» - برای مقایسه وضعیت کشور در سال‌های مختلف بهتر است نرخ رشد درآمد سرانه را در حکم معیار سنجش رشد در نظر بگیریم تا تغییرات جمعیت کشور در طول زمان را هم در محاسبه رشد کشور منظور کرده باشیم. (نوری) (پایه دوازدهم - بخش سوم - فصل اول)
- ۴- گزینه «۳» - الف) توسعه مفهومی کمی - کیفی و فرآیندی بلند مدت است.
- ب) شاخص توسعه انسانی ترکیبی از چندین شاخص مثل: تولید ناخالص ملی - نرخ باسوادی بزرگسالان - امید به زندگی - دسترسی به آب سالم و میزان ثبت نام واجدین شرایط تحصیل در مدارس است.
- ج) چین از جمله کشورهایی است که با وجود درآمد سرانه نه چندان زیاد، از نظر بسیاری از شاخص‌های توسعه وضعیت مطلوبی دارد.
- (نوری) (پایه دوازدهم - بخش سوم - فصل اول)
- ۵- گزینه «۱» - برخی کشورها و سازمان‌های بین‌المللی از معیارهای توسعه برای تحمیل الگوهای غربی سوء استفاده می‌کنند به طوری که گاهی توسعه یافتگی معادل غربی شدن تلقی می‌شود. (نوری) (پایه دوازدهم - بخش سوم - فصل اول)
- ۶- گزینه «۴» - در مفهوم پیشرفت الگوی واحدی برای همه کشورها توصیه نمی‌شود.
- موقعیت‌های گوناگون مانند وضعیت تاریخی، جغرافیایی، سیاسی، طبیعی، انسانی، دینی و در نهایت زمانی و مکانی، شاخص‌های پیشرفت را تعیین می‌کنند.
- مواردی چون تغذیه، مسکن، علم و فناوری؛ ابعاد زیست محیطی و ... در شاخص توسعه انسانی مورد توجه نیست، بنابراین شاخص پیشرفت، جایگزین مناسبی برای آن است. (نوری) (پایه دوازدهم - بخش سوم - فصل اول)
- ۷- گزینه «۳» - الف) سطح حداقل معیشت از یک کشور به کشور دیگر یا از یک زمان به زمان دیگر متفاوت است و این امر منعکس‌کننده تفاوت در نیازها است.
- ب) هرچه سطح درآمد سرانه در کشوری پایین‌تر باشد، میزان فقر عمومی نسبت به کشوری با درآمد سرانه بالاتر، بیشتر است.
- د) مسکین در ادبیات اقتصادی وضعی بدتر از فقیر دارد. مسکین کسی است که حتی در صورت دسترسی به امکانات معیشتی، توانایی استفاده از آن‌ها را هم ندارد. (نوری) (پایه دوازدهم - بخش سوم - فصل دوم)
- ۸- گزینه «۱» -

الف)

$$\begin{aligned} 5\% &= \text{سه‌م دهک سوم} \Rightarrow 3 = 2 - \text{سه‌م دهک سوم} \Rightarrow 3 = \text{سه‌م دهک اول} - \text{سه‌م دهک سوم} \\ 11\% &= \text{سه‌م دهک هشتم} \Rightarrow 7 = 4 - \text{سه‌م دهک ششم} \Rightarrow 7 = \text{سه‌م دهک دوم} - \text{سه‌م دهک ششم} \\ 12\% &= \text{سه‌م دهک هفتم} \Rightarrow 6 = 6 - \text{سه‌م دهک هفتم} \Rightarrow 6 = \text{سه‌م دهک چهارم} - \text{سه‌م دهک هفتم} \\ 16\% &= 100 - 84 = (\text{مجموع کل سه‌م دهک‌ها به جز سه‌م دهک نهم}) - 100 = \text{سه‌م دهک نهم} \end{aligned}$$

ب)

$$\text{شاخص دهک‌ها} = \frac{\text{سه‌م دهک دوم}}{\text{سه‌م دهک اول}} = \frac{22}{2} = 11$$

(نوری) (پایه دوازدهم - بخش سوم - فصل دوم)

- ۹- گزینه «۴» - اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه‌تر کردن آن و مقابله با فقر، مستلزم توانمندسازی افراد و به ویژه مولد کردن آن‌هاست.

(نوری) (پایه دوازدهم - بخش سوم - فصل دوم)

- ۱۰- گزینه «۳» - شاخص درآمد سرانه در هر کشوری کمتر باشد، میزان فقر عمومی نسبت به کشور دیگر با درآمد سرانه بالاتر، بیشتر است. در این

سوال درآمد سرانه هر دو کشور با هم برابر است، پس باید شاخص میزان نابرابری در توزیع درآمد را بررسی نماییم:

در هر سطحی از درآمد سرانه، هرچه توزیع درآمد در کشوری نسبت به کشور دیگر ناعادلانه‌تر باشد، نرخ فقر در آن کشور بیشتر است.

نکته ۱: هرچه عدد شاخص دهک‌ها بزرگتر باشد یعنی وضعیت توزیع درآمد در آن کشور ناعادلانه‌تر است.

نکته ۲: هرچه فاصله دهک‌های درآمدی از هم بیشتر باشد یعنی وضعیت توزیع درآمدها ناعادلانه‌تر است.

(نوری) (پایه دوازدهم - بخش سوم - فصل دوم)

۱۱- گزینه «۲» - دهک اول شامل ده درصد اولیه جمعیت کشور، کمترین درصد از درآمد ملی را به خود اختصاص می‌دهند و ده درصد آخر بیشترین سهم از درآمد ملی را دارند.

(نوری) (پایه دوازدهم - بخش سوم - فصل دوم)

۱۲- گزینه «۲» - از جمله پیامدهای مطلوب تأمین سرمایه‌های مالی از طریق صدور اوراق بهادار و حذف واسطه‌گری بانک‌ها، افزایش انگیزه مردم برای سرمایه‌گذاری است. زیرا از این طریق در سرمایه و سود شرکت‌ها شریک می‌شوند. (نوری) (پایه دوازدهم - بخش دوم - فصل سوم)

۱۳- گزینه «۴» - در گذشته افراد برای تأسیس واحدهای تولیدی یا مراکز تجاری، سرمایه مالی را از طریق پس‌اندازها یا مال به‌دست آمده از ارث وارد سرمایه‌گذاری می‌کردند یا از افراد دارای اعتبار یا بانک‌ها قرض می‌گرفتند.

با تکامل روند تأمین مالی، شیوه مناسب‌تری ابداع شد و آن تأمین سرمایه مالی از طریق صدور اوراق بهادار بود.

(نوری) (پایه دوازدهم - بخش دوم - فصل سوم)

۱۴- گزینه «۴» - الف) بورس کالا به مکانی گفته می‌شود که کار قیمت‌گذاری و خرید و فروش (معامله) برخی از کالاها در آن انجام می‌گیرد.

ب) در بورس کالا بیشتر کالاهای واسطه‌ای و مواد خام و اولیه مثل گندم، جو، مس، ذغال‌سنگ، نفت و برخی مواد شیمیایی مورد معامله قرار می‌گیرد.

ج) بورس کالا محل مبادلات کاغذی آن کالا است و خود کالا در آن مبادله (دادوستد) نمی‌شود. (نوری) (پایه دوازدهم - بخش دوم - فصل سوم)

۱۵- گزینه «۴» - بورس با تشویق مردم به پس‌انداز و به‌کارگیری پس‌اندازها در فعالیتهای مفید اقتصادی، در کاهش نرخ تورم مؤثر است.

(نوری) (پایه دوازدهم - بخش دوم - فصل سوم)